

Projekat rekonstrukcije pruge Vrbnica-Bar

Željeznička pruga Bar – Vrbnica (granica sa Srbijom), dužine 167 km, kao dio međunarodne željezničke pruge Bar-Beograd i Rute 4 koja povezuje Luku Bar sa trans-evropskim koridorima VII i X, za privredu Crne Gore najznačajniji je saobraćajni pravac, koji zajedno sa Lukom Bar, čini jedinstveni sistem i vezu sa zemljama Centralne Evrope, za teretni saobraćaj.

Pruga je jednokolosiječna, namjenjena za mješoviti saobraćaj i njena dužina na teritoriji Crne Gore, iznosi 167.1 km, sa većinskim karakteristikama brdske pruge. Zbog izuzetno složene konfiguracije terena i činjenice da je na kompletnoj pruzi (Beograd-Bar) sagrađeno je 254 tunela, ukupne dužine 114.437 m, što je skoro $\frac{1}{4}$ ukupne njene dužine, pruga je veoma zahtjevna za održavanje, što iziskuje značajna finansijska sredstva. Ilustracije radi, na crnogorskom dijelu pruge, nalazi se 102 tunela, ukupne dužine oko 44 km, 96 mostova, dužine 7.740 m, 9 galerija i 291 propust. Zbog dužine tunela kroz koje prolazi („ Sozina“ 6. 170 m, „Trebješica“, 5.170 m, „ Ostravica“ 3.131 m, „ Mojkovac“ 3.243m i dr), pruga je nazvana „ Crnogorski metro“, koja pored ogromnog broja tunela ima i najduži (498 m) i najvisočiji (202m) željeznički most u Evropi, most na Maloj rijeci, remek dijelo mostogradnje.

I pored ogromnog značaja koji ima za privredu i činjenice da kao dio međunarodne pruge Beograd-Bar, povezuje najvažnije svjetske morske puteve (Amerika, Mediteran, Bliski Istok, Srednji Istok i Daleki Istok) sa glavnim evropskim prugama, od 1976.do 2009. godine, nije bilo većih ulaganja, što je za posljedicu imalo smanjenje propusne moći pruge.

Shodno Strategiji razvoja saobraćaja i u skladu sa potrebama bolje iskorišćenosti potencijala željeznice i Luke Bar, radovi na rehabilitacije pruge Vrbnica-Bar, započeti su 2009. godine. Remontovan je gornji stroj pruge od Bijelog Polja do Kolašina u dužini od 43,4 km otvorene pruge ili 26% ukupne dužine od Vrbnice do Bara (167 km), izvršena je zamjena 22.000 pragova i ugradnja 13, 8 km šina, kao i sanacija šest tunela, tri klizišta i šest kosina.

Za potrebe rekonstrukcije i rehabilitacije željezničke infrastrukture, u maju 2011. godine usvojen je Plan upravljanja infrastrukturom “ IAMP”, koji je pripremila Željeznička Infrastruktura Crne Gore. “ IAMP” uključuje glavnu prugu “ Vrbnica-Bijelo Polje-Podgorica-Bar” (167, 4 km) i prugu Nikšić-Podgorica (56, 4 km), za čiju će rekonstrukciju i održavanje u skladu sa Investicionim planom od 2012. do 2020. godine iz sredstava međunarodnih finansijskih institucija i bespovratnih sredstava-IPA fondovi, biti izdvojeno 200 miliona eura.

Navedenim sredstvima, do kraja 2020. godine planirana je realizacija sljedećih projekata:

- ✓ Remont pruge na dijelu Kos-Trebješica
- ✓ Remont pruge na dijelu Trebješica-Lutovo
- ✓ Remont pruge na dijelu Lutovo-Bratonožići

- ✓ Remont pruge na dijelu Bratonožići-Bioče
- ✓ Remont pruge na dijelu Bioče-Podgorica
- ✓ Remont staničnih kolosijeka u stanici Podgorica
- ✓ Remont pruge na dijelu Podgorica-Golubovci
- ✓ Remont pruge na dijelu Golubovci-Zeta
- ✓ Remont pruge na dijelu Zeta-Virpazar
- ✓ Remont pruge na dijelu Virpazar-Sutomore
- ✓ Remont pruge na dijelu Sutomore-Bar
- ✓ Remont staničnih kolosijeka u stanici Bar

Pruga Bar-Vrbnica u međunarodnom smislu predstavlja najznačajniji infrastrukturni objekat u Crnoj Gori. Njena saobraćajna pozicija u TEN-T umnogome zavisi od stanja ove pruge i njenog korišćenja u međunarodnom saobraćaju. Poboljšanje stanja i njene prohodnosti prirodno bi doprinijelo njenoj većoj međunarodnoj atraktivnosti i približilo je značaju koji imaju TEN-T koridori.